

Cultura i Salut impulsen la primera convocatòria d'“Eixart. Art i salut” a Catalunya

Published by [Interacció](#) [1] on 26/07/2024 - 14:00 | Last modification: 19/03/2026 - 11:49

La primera edició del programa “Eixart. Art i salut” connecta artistes amb centres d'atenció primària per explorar com l'art pot contribuir al benestar, implicant usuaris, famílies i professionals sanitaris en processos participatius de creació i recerca.

El Departament de Cultura i el Departament de de Salut impulsen la primera convocatòria d'“Eixart. Art i salut” per desenvolupar un projecte artístic de recerca, mediació i producció en quatre centres d'atenció primària de salut (CAP) de Catalunya. És un programa basat en processos participatius, on prenen part els integrants de la comunitat sanitària del centre de salut, tant els usuaris, com els familiars i els mateixos professionals del centre per tal d'afavorir la transferència de sabers entre el món cultural i el de la salut.

Els dos projectes seleccionats de la demarcació de Barcelona es posaran en marxa a partir del setembre a Vic i Mataró en col·laboració amb els centres d'art contemporani i d'atenció primària del mateix territori, triats entre aquells que atenen a persones/col·lectius amb una major vulnerabilitat. En aquest sentit, els centres que hi participaran són el M|A|C Mataró Art Contemporani i l'ACVIC Centre d'Arts Contemporànies. I pel que fa als centres d'atenció primària: el CAP el CAP El Remei de Vic i el CAP Ronda Gatassa de Mataró.

Per cada binomi centre d'art-CAP s'ha creat un grup motor, que acompanyarà el procés de recerca i creació de l'artista. Els grups motors estaran formats, com a mínim, per una persona representant del centre sanitari, una representant del centre d'art contemporani, una del Departament de Cultura, una de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) del Departament de Salut i la coordinadora general del projecte.

En aquesta primera edició, que s'emmarca en el Pla d'Impuls de les Arts Visuals, s'hi han presentat 34 propostes i se n'han seleccionat quatre.

Les residències dels projectes artístics seleccionats s'iniciaran el setembre i tindran una durada de 4 mesos. A posteriors farà una obra de nova producció, fruit de la recerca realitzada. La dotació d'Eixart és de 6.000 euros per la residència i 6.000 euros per la producció de l'obra. El projecte tindrà continuïtat amb altres centres d'atenció primària en col·laboració amb altres centres d'art en futures edicions.

Per la primera convocatòria s'han rebut 29 sol·licituds:

7 sol·licituds pel tractar “**Dolors, remeis i cures**” amb ACVIC Centre d'Arts Contemporànies, Vic i l'Àrea Bàsica de Salut Vic Sud del CAP El Remei.

12 sol·licituds per tractar “**Determinants socials de salut, addicció i malalties cròniques**”, amb el M|A|C Mataró Art Contemporani i l'Àrea Bàsica de Salut Mataró-6 del CAP Ronda Gatassa.

Síntesi dels dos projectes guanyadors de la demarcació de Barcelona

“[Estances per a no esperar]”, Angelica Tognetti i Natalia Lazaro Prevost

Aquest projecte desitja explorar els vincles que s'estableixen entre la salut mental i els seus determinants socials, que estructurin les nostres formes d'habitar el món. La proposta s'emmarca dins la línia d'investigació i creació artística sobre les formes de representació real i especulativa al voltant dels malestars psíquics i les potencialitats de la vulnerabilitat col·lectiva com a eina de transformació. El projecte es proposa crear espais de trobada entre els i les usuàries, les famílies i els i les professionals vinculats a l'ABS de Mataró i el M|A|C per a abordar, des d'allò íntim fins a allò col·lectiu, com els diferents contextos socials, culturals i econòmics afecten la nostra salut.

“Dolors, remeis i cures”, Xènia Canal

Aquest projecte és una investigació-producció artística que situa al centre les diferents representacions socials i cosmològiques entorn al dolor i els sabers propis de les dones migrades i amb dolor crònic.

El dolor és multifactorial i, com s'apunta, un constructe social i cultural. Cal entendre'l en un context situat i un territori; entendre els seus trets espirituals, materials, intel·lectuals o afectius sobre els que es construeix. Així, doncs, ens preguntem: Què entenem per dolor? Cada comunitat entén el mateix? Quins termes existeixen per expressar-lo en cada territori? Com ens hi relacionem? Quines formes d'afrontament tenim? Quins sabers contenim? I quins compartim? La proposta es realitzarà al barri del Remei de Vic amb espais de trobada que podrien ser mixtes entre el CAP el Remei i ACVIC Centre d'Arts Contemporànies.

La relació de l'Art amb la Salut

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) –Europa va elaborar un informe l'any 2019 sintetitzant el paper de les arts en l'assoliment del benestar i la salut en la població; en especial pel que fa a la prevenció de la malaltia, la promoció de la salut i la gestió i el tractament de la malaltia durant tot el cicle vital de les persones. L'OMS recull en aquest informe més de 3.000 estudis identificats, la majoria d'àmbit europeu, efectuats durant els darrers vint anys.

En el marc de la prevenció i la promoció, els resultats van mostrar com les arts poden:

Afectar els determinants socials de la salut

Donar suport al desenvolupament infantil

Fomentar conductes de promoció de la salut

Ajuda a prevenir la malaltia

Donar suport a la cura

En el marc de la gestió i el tractament, els resultats van mostrar com les arts poden:

Ajudar les persones que pateixen una malaltia mental;

Donar suport a l'atenció a persones amb malalties agudes;

Donar suport a persones amb trastorns del neurodesenvolupament i neurològics;

Ajudar en la gestió de les malalties cròniques; i

Donar suport a l'atenció al final de la vida.

Quan al Pla de Salut de Catalunya 2021-2025, incorpora entre les seves accions potenciar les intervencions no farmacològiques i la prescripció social a l'atenció primària. Es tracta de millorar el benestar emocional, reduir l'aïllament social i la sol·litud no desitjada mitjançant la prescripció per part d'un professional sanitari, d'activitats a la comunitat, utilitzant el Mapa de recursos i actius per a la salut, desenvolupat per l'ASPCAT en el marc del Plainterdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP). Posant com a exemple l'art com a part de la prescripció social.

Categories: Actualitat

Categories: Articles i anàlisi

Tags: cultura i salut

Tags: participació cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: arts i creació

- [2]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2024/07/Eixart>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/9438>